

Svad Bibelen fortalte.

— Af —
George C. Sargent.

Paa Danst ved S. J. C. Matthiesen.

(Fortset.)

J mit nye hjem var der ikke mindre Rigdom end i det gamle. Det var fuldt af alle de Goder, Penge kan skaffe mennesker.

Jeg siger ikke dette, fordi Rigdom har nogen Værd i mine Øjne.

Jeg ved jo godt, det er ofte „de, som ere fattige i denne Verden“, der ere „rige i Troen og Arvinger til det Rige, hvilket han — Herren — har lovet dem, som ham elskte.“ (1. Kor. 13, 8-9).

Sandt han ikke, da han vandrede her paa Jorden, sine varmeste, kæreste Venner blandt de fattige? Sagde han ikke den Gang: „Mæve have Guler, og Himmelens Engle Røder, men Menneskens Søn har ikke det, han kan hælde sit Hoved til.“ (Luk. 9, 58).

Jeg var nu i en stor og travl By. Leonard boede i Serien hjemme hos sin Fader. Denne var optaget hele Dagen igennem, og jeg opdagede snart, han var Jurist og sjældent kom hjem før ved Aftenstid. Han havde et Varn til — en Datter, som foretog sig meget.

Leonard var eneste Søn, der lignede han min sidste Ejer. Ellers var de meget forskellige. Vel sandt, han var vejen af fra „Livets Vej“ og begyndt at finde Behag i „Svømmens forvorne Nydelse“, men han elskede sin Fader og Søster af hele sit Hjerte, og disse søgte paa bedste Maade at indflyde hans Læstindsigelse — „han var jo saa ung endnu.“

Det er en meget almindelig Mening blandt Folk, har jeg lagt Mærke til, at hos de unge maa man ikke tage det saa nøje med det, som jeg kaldte „Svømmens Lyt og Djuenes Lyt og Livets Soffardighed“ (1 Joh. 2, 16), og som jeg maa advare alle imod, fordi det „ikke er af Fadere, men af Verden“.

Folk plejer at sige, at de unge skal „løbe Hornene af sig“. At de ved ikke eller vil ikke vide, at „hvad et Menneske faar, dette skal han og høste“ — at „hvo som saar i sit Hæd, skal høste Jorden af det“, men hvo som saar i Aanden, skal høste det evige Liv af Aanden“ (Gal. 6, 7-8).

Lidet tænker de paa, at „Dommeren staar for Døren“, (Saf. 5, 9), og saa i de unge Dage, — at „os bør alle at aabnbares for Kristi Domstol“. (2. Kor. 5, 10).

— I Leonard's hjem levede de „i Hellighed og Glæde“ som i den rige Mand's. Der var Selskab paa Selskab. Det var ikke letfærdig Tale, der lød ved disse — der blev talt om Videnskab, Kunst og Litteratur — men „en Ting fattedes“ — denne Ting, uden hvilken al Visdom ikke er andet end Daarskab.

Faderen havde travlt med at samle sig „Riggendelse paa Jorden“, (Mat. 6, 19-20). — Riggendelse ikke blot af Guld, men af Vennskab, af Ære, af Kundskab — men „Riggendelse i Himlen“ samlede han sig ikke.

Det var ikke, fordi Herren ikke havde søgt at minde ham om, at „alt Hød er Hø og dets Jinde er som et Mønstre paa Marken“, (Ej. 40, 6), — der var et Saar, der bestandig brød op igen — det var nu et Hår siden, Herren „med et Slog“ tog fra ham „Hans Sjines Lyt“, „hans Ungdoms Husfru“, — ikke kunde han glemme, hvor hun havde „smilet ad Døden“ — han vidste jo godt, det var, fordi Herren havde smilet til hende, det var, fordi hendes Sjine havde „set Guds Frelse“. —

Leonard tog mig op paa sit Værelse og satte mig ind i sin Kæle.

Af det Selskab, jeg kom i der, kunde man snart se, at hans Laster hidtil ikke havde været meget optagne af „de himmelske Ting“.

Men nu var der begyndt et nyt Afnit i hans Liv. Gud Hellig-Aanden havde vist ham, hvilken Velydning jeg havde for hans evige Vel. Hver Dag „rangfaldede han i Skrifterne“, (Ap. 6, 30), ligesom Følvene i Bærga, og med mere og mere Angst og Bæven lød det i hans Sjæl: „Hvad bør mig at gøre, at jeg kan vorde salig?“ (Ap. 6, 30).

Kraft dit Brød paa Bandet, thi du skal finde det længe derefter. (Brød. 11, 1).

Det „Brød“, Moderen havde „kastet paa Bandet“ — hendes Bønner, Kaarer og Formaninger — det blev „funden“ nu — „længe derefter“.

Lidet havde Sønnen agtet paa Moderens Ord om Frelsen, medens hun levede, — hun var død uden at se nogen Frugt — nu blev hendes Ord levende igen.

Han tilbragte meget af Tiden oppe paa sit Værelse. Det havde han ogsaa gjort før. Han havde valgt at gaa sin Faders Vej, at studere Jura og havde allerede været to Aar ved Universitetet. Om en fjorten Dage var hans Ferie forbi, og der var ingen, der undrede sig over, at han var saa meget ene, de tænkte, han havde travlt med sine Studier.

Men det var mest mig, han havde travlt med. Han læste og læste. Han saa, hvor fuldt hans Liv havde været af Synd og Daarskab — han saa, at Trængsel og Angst skal være over hvert Menneskes Sjæl, som gør det onde — men „Fredens Vej“ kendte han ikke.

Uden selv at vide af det, spejdede han efter, om der ikke skulde være en lettere Vej til Fred med Gud end Tønderens Vej.

Han vilde forjone Herren's Ansigt med Gaver — som Jakob fordem Gævs, (1. Mos. 32, 20), — han pinte sig selv med „selvgjort Dyrelse“, (Col. 2, 23), med selvblavede Hud, han vilde „erhverve den Guds Gave for Penge“, (Ap. 6, 8, 20), retfærdiggøre sig selv, søge Frelsen „ikke ved Troen, men ved Lovens Geringer“, (Rom. 9, 32).

Han læste mig ikke som Barnet, men som Trællen — ikke af Lykt, men af Bligt. Det var let at se, at der laa „et Dække over hans Hjerte“, (2. Kor. 3, 15), — det maatte bort, før han kunde faa den „Guds Fred, som overgaa al Fortand“, (Phil. 4, 7).

Det gif ham som dem, der siges om et Sted, „da de ikke kende Guds Retfærdighed og trage efter at oprette en egen Retfærdighed, underfaste de sig ikke Guds Retfærdighed“ (Rom. 10, 3).

En Aften bankede det paa Døren. Leonard for op af sine Trømmerier. Døren blev aabnet ganske stille, og en frøglum Stemme spurgte: „Maa jeg komme ind til dig, Leonard?“ Det var Søsteren. Paa Broderens Ja kom hun ind og gif hen og satte sig ved Siden af ham.

„Kære Leonard“, sagde hun kærligt, „hvad er det i Vejen med dig? Der er noget underligt ved dig i den sidste Tid. Er det ikke noget, jeg kan hjælpe dig med?“

„Svovfor skulde der være noget i Vejen, Marie? — hvor falder du dog paa det?“ spurgte Broderen noget utaalmodig.

„Du ser helt anderledes ud, end du plejer, — du er en hel anden end før — saa mørk og indesluttet, du vil aldrig med os ud, og naar vi har Selskab herhjemme, luffer du dig inde i dit Vær, som om du var bange for os. Ikke engang mig, Leonard, vil du have noget at gøre med mere. Jeg faa ikke holde det ud, Broder, jeg har jo ikke andre Svødfænde end dig. Jeg er vis paa, du er ikke rigtig roff — er du vel?“

„Saa du synes, jeg har været saa indesluttet i den sidste Tid, Marie? Jeg troede ellers ikke, du havde lagt Mærke til det.“

„Hvordan kunde jeg dog undgaa det? Du har jo slet ikke været dig selv, siden du kom hjem fra Landet.“

„Det glæder mig“, sagde Broderen hurtig og noget hoverende. „Det glæder mig i høj Grad“, gentog han, „og jeg haaber, jeg i den Fortand aldrig mere skal blive mig selv igen.“

„Leonard, hvad er det dog for noget underligt noget, du siger?“ udbrød Søsteren forundret. „Der maa være noget i Vejen med dig — du er ikke roff — det kan ikke hjælpe, du siger det — du maa til Røgen.“

„Marie“, svarede Broderen, „du tager helt fejl. Jeg har aldrig haft det bedre, end jeg har det nu. Tro mig, det er sandt. Har du Vigt til at føle Pulsen og se Tungen — nej, jeg fejler ikke det allermindste, Søster.“

„Saa fejler du alligevel det, jeg var bange for“, vedsblev Søsteren. „Jeg ved nok, din Ven Harry —“

„Kald ikke ham min Ven, Marie“, afbrød Leonard Søsteren, „jeg haaber, jeg for bestandig er færdig med jaadanne Venner som ham.“

„Nej, Leonard — er det sandt? Na, det er jeg rigtig glad for — jeg har aldrig kunnet udstaa Harry, ved du nok. Han er en ryggesløs Person — jeg har aldrig kunnet begribe, du kunde bryde dig om ham. — Men sig mig nu ganske oprigtig, Leonard, — spiller han ikke? — har du ikke spillet hos ham? — Jeg har hele Tiden haft en Anelse om, at du har tabt Penge til ham, flere end du vil være ved — det er det, der trykter dig. Ikke sandt, jaadan er det? Men sig det blot — jeg skal gøre alt for at hjælpe dig ud af det. Fader skal slet ikke faa noget at vide — fortæl mig kun det hele.“

„Søster — nej, du har ikke truffet det“, sagde Leonard, han kunde ikke lade være at smile. „At Harry har haft en daarlig Indflydelse paa mig, er sandt — det er ogsaa sandt, at jeg har spillet. Men nu er det forbi, og jeg er slet ikke i Forlegenhed for Penge. Jeg har saa mange, at jeg ikke ved, hvad jeg skal gøre med dem, Marie. Du skal ikke være ængstelig for det.“

„Ja, men, Leonard, du kan sige, hvad du vil — men noget er der i Vejen med dig“, sagde Søsteren indtrængende, „hvorfor er du ellers saa trykter og indesluttet — hvorfor luffer du dig ellers inde her næsten hele Dagen igennem?“

Broderen tav en Stund. Saa greb han sin Søsters Haand og saa venlig paa hende.

„Marie, kan du huske Mader?“

„Om jeg kan? — Hvor falder du dog paa det?“

„Saa husker du ogsaa, hvor højt hun elskede Bibelen, og hvor gerne hun vilde have os til at elske den. Marie — jeg har tænkt en hel Del over det i den sidste Tid — jeg har læst meget i Bibelen, og jeg har fattet den Betslutning at jeg vil til at leve anderledes end før. Vi har en udsælgende Sjæl, og vi gaar frem mod en Evtighed — det maa være det første for os. Jeg forstaaer ikke, hvor jeg skal holde ud at studere det, jeg har studeret før.“

„Og det siger du, Leonard“, sagde Marie med den største Forbavselse — „du, der altid har været saa munter og fornøjet, — du, der altid har gaaet og gjort dig lystig over dem, der „gif og hang med Sovedet“, som du plejede at sige!“

„Ja, Marie — jeg“, svarede Broderen alvorlig, „jeg skal fortælle dig, hvorledes det hele er gaaet til.“

Han tog mig frem og fortalte hende om den Aften, han først havde lagt Mærke til mig — hvad jeg siden den Tid havde gjort til ham, og hvad hans egen Samvittighed havde sagt ham.

„Kære Leonard dog“, sagde Søsteren, da han var færdig med sin Fortælling, „dette her er virkelig for bedrøveligt. Jeg vil naturligvis ikke sige, det er galt at tænke over de Ting — men — man kan virkelig gaa for vidt. Og saa tror jeg, det er meget skadeligt — det er ligefrem ikke rigtig at tænke for meget over de Ting — ja, jeg tror ligefrem, det er utristeligt at gøre det. — Ja, Moder — men du ved ogsaa, hvor lykkelig og glad hun altid var.“

„Ja“, svarede han, „Moder, hun var lykkelig, men du ved ogsaa nok, at det ikke var, fordi hun kun tænkte lidt over de Ting. Ja, Moder, hun var glad, men jeg, jeg har været saa slet, saa slet, jeg har faa meget, jeg skal udjone, jeg bliver aldrig glad. Jeg maa arbejde paa min egen Saliggørelse med Frygt og Bæven, Marie.“

Broderen sagde en hel Del mere i samme Retning, hans Søster kunde ikke svare ham noget derpaa.

Sagde hun kendt noget mere til mig, kunde hun have sagt ham, at han aldrig kunde blive salig ved sit eget Arbejde, at han aldrig selv kunde udjone sine Syn-der, at han var i Færd med at „hugge sig Brønde, rev-

ne Brønde, som ikke kunne holde Vand.“ (Jer. 2, 13).

Men hun kendte ikke noget til mig. Hun var i høj Grad forbavlet over, hvad Broderen havde sagt, dog sagde hun ikke noget, men tænkte ved sig selv: han kommer nok paa andre Laster, han kommer nok bort fra alle disse unyttige Grublerier!

Saa bød hun ham God-Nat og gif.

Leonard var vendt tilbage til Universitetet, og mig havde han taget med.

Han var tvungen til at give sig mere af med sine Studier, derfor kunde han ikke afsætte saa megen Tid til mig som før. Jeg havde dog ingen Grund til Klage, thi der var ikke en Dag, uden jeg var i hans Haand.

Alligevel, der var en Forfærlighed fra tidligere Dage. Han havde ikke den Glæde af at læse i mig som før. Han vidste ikke, hvoraf det kom, men jeg vidste det. Han var endnu ikke kommen til at „annamme Guds Rige som et lille Varn“ (Mc. 10, 15), han vilde endnu „høde et gammelt Klædebon med en Klud af et nyt Klæde“. (Mc. 2, 21).

„Hvad i al Verden er det dog, jeg hører om dig, Leonard?“ En ung Mand kom springende ind i Værelset, greb Leonard's Hænder og rystede dem hjerteligt. „Ved du, hvad de siger om dig? De siger, ha ha ha, at du er bleven hellig — du hellig — nej, den er for grov, det skal ingen faa mig til at tro!“

„Du skal heller ikke tro det“, sagde Leonard alvorlig, „hellig — nej, det er jeg ikke. Det havde pasjet bedre, om de havde sagt, at jeg var en stor Syndler!“

„Den er ellers god, den, storartet!“ Den unge Mand brast i en høj Latter. „Naa, naa, du maa ikke blive vred, men den var for morsom. En stor Syndler!“ og saa jaadan et Vedeansigt, du satte op. Na, sig det en Gang til“, tilføjede han, „det er ellers noget svidt, jeg har hørt noget saa grinagtigt.“

„Jeg forstaaer ikke, at det kan mere dig“, svarede Leonard, „men mor dig kun, saa meget du vil. Jeg siger kun, hvad der er sandt.“

„Sandt! Hvem tror ikke det. Er det ikke det, vi siger alle sammen hver eneste Søndag, at vi er store, store Syndere“, sagde den anden spottende. „Det er ellers en stor Opdagelse, du der har gjort, den kan du blive verdensberømt for. Skade, jeg har gjort den samme Opdagelse, det er vist ikke mere end tyve Aar siden.“

„Spot du kun, det er en Opdagelse“, svarede Leonard, „og den Opdagelse har faaet mig til at sige: „det er nok, at vi i den forbigaaende Livstid havde bedrevet Hedningernes Billie, vandrede i Uterlighed, Lyt, Syderi, Fraadseri, Druffenskab —“ (1 Pet. 4, 3).

„Holdt-holdt-holdt, du taber jo rent Været“, raabte den unge Mand, narved at tøves af Latter, „nej, dette her er næsten til Guldmedaillen. Nej, hold op, hold op, det er ikke til at holde ud for Grin. Du er ellers brilliant, Leonard, du gir Mollen godt. For det kan du ikke være dit Mjør?“

Leonard forstod, at det var hans Mjør, og den anden maatte til sidst tro ham.

„Naa, ja saa maa jeg jo tage dig alvorlig“, sagde han, „det havde jeg sandelig ellers ikke troet om dig. Men det kan nu slet ikke gaa an, du bærer dig jaadan ad. Svad tror du, Folk vil sige til det?“

„Vad dem sige, hvad de vil, Charles“, svarede Leonard, „de vil vel sige, jeg er bleven tøstet. Jeg kan ikke gøre for det. Det er ikke noget nyt. Men, bære mig jaadan ad“, siger du, hvordan siger man, jeg bærer mig ad?“

„Værer dig ad? aa, ikke anderledes, end du har gjort nu. Anklagen lyder paa“, tilføjede han med paa-tagen Højtidelighed, „for det første: du gaar og henger med Sovedet — for det andet: du gaar forbi dine gamle Venner uden at hilse paa dem — for det tredje: du vilde ikke med til Gildet forleden — for det fjerde: du har sagt, du aldrig mere vil tyre en Hombro som andre stiftelige Folk — for det —“

„Er der saa ikke mere?“ spurgte Leonard.

„Giv bare Tid, saa kommer det. For det — ja, hvor lang var det nu vi kom — naa, det var til det femte — for det femte: du siges at være set i Kirken — for det sjette: du siges at være set her med et Ansigt, som var du kommen lige ud af en Bønnebog, og det var dig, der før gjorde Løjer med det hele, og sagde, det var Sko-mediepisil altsammen fra Ende til anden.“

„Jeg ved det godt“, sagde Leonard bedrøvet, „men hvad, naar jeg nu er kommen til at se, at mit tidligere Liv var fuld af Synd og Daarskab, og naar jeg nu ikke mere vil se ad alvorlige Ting, men er kommen til at forstaa, at „Et er fornødent“ (Mc. 10, 42), hvad saa, Charles?“

„Hvad saa? svarede denne med et medlidende Smil, „hvad saa? Jeg tænker, du kan blive en ganske hyperlig Belærbarhed. Skade, du ikke har studeret Theologi.“

„Tror du, man ikke kan være et troende Menneske uden at være Præst?“ sagde Leonard.

„Naa ja, lad os holde os med det“, svarede den anden, du er kommen i slet Selskab, kan jeg se, mens du har været borte; men vi skal snart faa al den Hellighed piller af dig.“

„Med Guds Hjælp, nej, det skal I ikke, Charles. Jeg vil tvertimod haabe, at I skal faa noget af den ind i Jer. Slet Selskab, ja, jeg var længe i slet Selskab. Men saa, ja, saa fik denne Bibel fat i mig, og den overbeviste mig „om Synd og om Retfærdighed og Dom“ (Zoh. 16, 8). Hør lidt, saa skal jeg fortælle dig, hvordan det gif til.“

Charles lyttede noget utaalmodigt til Leonard's Fortælling.

Saa sprang han op. „Du er kommen dybere ind i det, end jeg tænkte. Men det skal nok gaa over igen. Det har det gjort med mange før dig. Farvel saa længe.“

Han gav Leonard Haanden og løb leende ud af Døren.

Meget maatte Leonard døje efter den Dag. Paa alle mulige Maader søgte hans gamle Kammerater at drage ham ned i „den samme Røgelses Dynd“ (1 Pet. 4, 4) som før. De lo ad ham, spottede ham,

loftede ad ham, og gav ham det ene Øgenavn efter det andet. Men han fandt sig i det altsammen.

Tungere var Kampen, han maatte føre inde i sit eget Hjerte mod de gamle Lyt, sit gamle Sind. Og han førte den i sin egen Kraft. „Han vil forbarne sig over sine Tjenere, naar han ser, at deres Magt er borte!“ (5. Mos. 32, 36), siger jeg om Herren, men Leonard's Magt var ikke borte endnu. Han „holdt ikke Gud for sin Styrke“ (Ps. 52, 9).

Derfor faldt han Gang efter Gang, led Nederlag paa Nederlag og maatte atter og atter klage: „Det gode, som jeg vil, det gør jeg ikke; men det onde, som jeg ikke vil, det gør jeg.“ „Jeg elendige Menneske! hvo skal fri mig fra dette Dødens Legeme?“ (Rom. 7, 19-24).

Godt var det, Herren's Sjine var aabnede over ham, godt, at Herren siger gennem mig: „Og jeg vil lede de blinde paa den Vej, som de ikke have vidst, jeg vil lede dem træde paa de Stier, som de ikke have kendt, jeg vil gøre Mørket for deres Ansigt til Lys og de blandede Steder til Slette, disse ere Ordene, jeg opfylder dem og gaar ikke fra dem“ (Ej. 42, 16).

Leonard havde mange tunge Timer. Han var Træl under Lovens „Daglejer“, ikke „Varn“. Han havde annammet „en Trældoms Mand atter til Frygt“, ikke „en sønlig Udkaarelsens Mand“ (Rom. 8, 15).

Men han havde „Midfærdighed for Gud“ (Rom. 10, 2), var ivrig efter at gøre noget for Herren.

Jeg var hans stadige Vejleder. Gennem hans Mund formanede jeg Mennesker til at omvende sig til Herren, den Herre, der er „meget rund til at forlade“ (Ej. 55, 5). Gennem ham talte jeg Fred til sønderknuste, frelse Søster. Og Hjertes skælvende, Taarer randt, der gjorde Himlens Engle glade.

Men han selv — det var ikke med den Trøst, hørmed han selv var bleven trøstet af Gud, han trøstede de andre. Han raatte Livets Vand til andre, selv tørstede han.

En Dag sad han ved Sengen hos en døende Mand, det var en gammel, fattig Mand, der laa i store Smærter. Men i hans Sjæl var der Fred, Troens Fred. „Det at leve“, havde været ham „Kristus“, derfor var det „at dø en Vinding“ (Phil. 1, 21).

Det var ikke første Gang, Leonard sad inde i denne fattige Stue.

„Tak, tusindfold Tak for deres Kærlighed mod mig skaffels fattige Mand“, sagde den døende, „Tak for hver Gang, De har læst for mig af Herren's velsignede Ord. Men nu maa De ikke blive vred — det er en gammel Jesu Djevle, der spørger Dem derom — kender De selv det, som David taler om — det er — lad mig se — i den 32. Psalm: „Salig er den, hvis Overtrædelser er forladt, hvis Synd er skjult. Saligt er det Menneske, hvem Herren ikke tilregner Skyld!“ (Ps. 32, 1-2) — kender De det? Na, min kære, unge Ven, det er et meget højt, et meget værdigt Guds Varn, der spørger Dem derom, men sig mig, kender De det?“

Han fæstede sine Øjne spørrende paa Studentens Ansigt.

Dennes Læber skælvde. Han svarede, at han ingen Ret havde til at tale om Salighed — det var saa kort Tid siden, han havde begyndt at ville gøre Guds Billie — der var saa meget, saa meget, der maatte blive anderledes med ham, før han kunde blive salig — saa meget, han maatte have gjort, før han turde tro. Længsel Synd var ham forladt.

Den ene Taare efter den anden faldt ned paa mig. Den gamle Mand saa ængstelig op paa Leonard. Saa rejste han sig op fra Buden, højede sig hen til ham og sagde stille:

„Retfærdiggjorte ved Troen have vi Fred med Gud ved vor Herre Jesus Kristus, ved hvem vi have erholdt Adgang i Troen til den Naade, hvori vi staa, og vi rose os af Haab om Hellighed hos Gud“ (Rom. 5, 1).

Han faldt tilbage paa Buden og snappede efter Vejret. Leonard højede sig ned over ham og hørte ham hviffe:

Gerning kan ej frelse!
Alt det bedste jeg formaar,
ej til Lovens Krav forlaar,
ej ved det jeg Himlen naar.
Gerning kan ej frelse!
Krikt for mig har grædt og stridt,
Krikt for mig har Døden lidt,
nu hans Gimmerrig er mit.
Ene han kan frelse!“

„Ene han!“ hviffede den gamle.

(Fortsettes.)

English Bibles and New Testaments.

We have a large assortment of Bibles and New Testaments which we sell at lowest prices.

Bible History.
Bishop C. F. Baislev's Biblehistory. Contains also a short Church History and Maps. Will be ready soon. Price 35c. Vogts Bible History 25c.

Luther's smaller Catechism,
with additions. For Sunday School use. Pamphlet form 35c.

Hymnal and Order of Service.
Recommended by our Church, Silk Cloth 50c. Leather 80c. With music, cloth \$2.00. Leather \$2.50.

Christian, Forget-Me-Not.
Bound in Cloth with beautiful design, gilt edge small size Price 35c. Large size 50c. Just the book for premium or gift. Send for a Catalogue.

Danish Lutheran Publishing House, Blair, Nebr.